

Tiedote ja suostumuslomake oppilaille

WHO-Koululaistutkimus

engl. Health Behaviour in School-aged Children (HBSC) study

Hyvä koululainen!

Koulu on mukana kansallisessa WHO-Koululaistutkimuksessa, jonka toteutuksesta vastaavat Itä-Suomen yliopisto ja Jyväskylän yliopisto ja aineisto kerätään lukuvuoden 2025/26 aikana. Tämä tiedote kuvaa tutkimusta ja siihen osallistumista. Liitteessä on kerrottu henkilötietojesi käsittelystä. Tämä on yksittäinen tutkimus, eikä sinuun oteta myöhemmin uudestaan yhteyttä.

Sinua pyydetään mukaan WHO-Koululaistutkimukseen, jossa tutkitaan kouluikäisten lasten ja nuorten terveyttä, terveyskäyttäytymistä sekä näiden ajallista muutosta. Tutkimuksessa tarkastellaan myös koulun, perheen ja muiden sosiaalisten ympäristöjen vaikutusta nuorten kokemaan hyvinvointiin. Sinua pyydetään tutkimukseen, koska kysely toteutetaan 5.-, 7.- ja 9.-luokan oppilailla. Tutkimukseen osallistuu yhteensä noin 4500 koululaista eri puolelta Suomea.

Vapaaehtoisuus

Tähän tutkimukseen osallistuminen on vapaaehtoista. Voit kieltäytyä osallistumasta tutkimukseen tai keskeyttää osallistumisesi syytä ilmoittamatta milloin tahansa tutkimuksen aikana. Tästä ei aiheudu sinulle kielteisiä seurauksia. Mikäli osallistuminen keskeytyy, siihen mennessä kerättyjä tietoja voidaan käyttää osana tutkimusaineistoa.

Tutkimuksen kulku

Kyselyyn vastataan koulussa yhdellä oppitunnilla ja siihen kuluu noin 45 minuuttia. Kysymyksissä käsitellään esimerkiksi terveyttä, kavereita, perhettä, koulua ja kokemuksia hyvinvoinnista.

Tutkimuksesta mahdollisesti aiheutuvat hyödyt

Kun vastaat kyselyyn, autat tutkijoita ymmärtämään paremmin, millaista on olla nuori juuri nyt. Tuloksia käytetään esimerkiksi koulussa, tutkimuksessa ja päätöksenteossa – tavoitteena on parantaa nuorten hyvinvointia ja arkea. Tutkimuksen avulla voidaan kehittää esimerkiksi koulun toimintaa, nuorten palveluja tai yhteiskunnan päätöksiä niin, että ne tukevat paremmin nuorten tarpeita. Kyselyn vastauksia ei yhdistetä yksittäisiin oppilaisiin, vaan ne

käsitellään luottamuksellisesti ja raportoidaan ryhmittäin. Tuloksia pääsee myöhemmin tarkastelemaan kansallisesta raportista. Osa aineistosta julkaistaan myös Study Health with HBSC-verkkosovelluksessa, jossa sovelluksen käyttäjä pääsee tarkastelemaan kaikkien vastanneiden keskiarvoisia tuloksia.

Tutkimuksesta mahdollisesti aiheutuvat riskit, haitat ja epämukavuudet

Tutkimukseen osallistumisesta ei odoteta aiheutuvan riskejä, haittoja tai epämukavuuksia lukuun ottamatta haittaa kyselyn toteuttamisesta oppitunnin aikana.

Tutkimuksen kustannukset ja korvaukset tutkittavalle

Tutkimukseen osallistumisesta ei makseta palkkiota.

Tutkimustuloksista tiedottaminen ja tutkimustulokset

Tutkimuksesta valmistuu tieteellisiä julkaisuja, opinnäytetöitä ja konferenssi- ja seminaariesityksiä. Tutkimus tukee koulun ja yliopiston opetusta aiheeseen liittyen. Tutkimukseen osallistuvat koulut saavat käyttöönsä PowerPoint -esityksen, johon on koottu tutkimuksen keskeiset tulokset.

Tutkittavien vakuutusturva

Tutkittavat on vakuutettu Jyväskylän yliopiston toimesta. Jyväskylän yliopiston vakuutukset korvaavat etänä suoritettavissa tutkimuksissa ainoastaan sellaiset vahingot, jotka liittyvät suoraan annettuun tutkimustehtävään ja jotka ovat sattuneet varsinaisen ohjeistetun tutkimustehtävän aikana. Vakuutus ei korvaa taukojen aikana sattuneita vahinkoja. Jyväskylän yliopiston vakuutukset eivät ole voimassa etänä suoritettavissa tutkimuksissa, jos tutkittavan kotikunta ei ole Suomessa. Vakuutus sisältää potilasvakuutuksen, toiminnanvastuuvakuutuksen ja vapaaehtoisen tapaturmavakuutuksen. Tutkimuksissa tutkittavat (koehenkilöt) on vakuutettu tutkimuksen ajan ulkoisen syyn aiheuttamien tapaturmien, vahinkojen ja vammojen varalta. Tapaturmavakuutus on voimassa mittauksissa ja niihin välittömästi liittyvillä matkoilla.

Lisätietojen antajien yhteystiedot

Tutkimuksen johtajat

Nimi: Leena Paakkari

Puhelinnumero: 040 805 3581

Sähköposti: finlandpi@hbsc.org

Työosoite: Jyväskylän yliopisto, Liikuntatieteellinen tiedekunta, PL 35 (L), 40014 Jyväskylän yliopisto

Nimi: Marjorita Sormunen

Puhelinnumero: 050 387 0843

Sähköposti: finlandpi@hbsc.org

Työosoite: Itä-Suomen yliopisto, Kansanterveystieteen ja kliinisen ravitsemustieteen yksikkö, Terveystieteiden tiedekunta, PL 1627, 70211 Kuopio